

Fyrstu ferð í 30 ár:

Mandela og Butelezi hittast

Fyri fyrstu ferð í 30 ár mótast tveir av teimum fremstu svörtu leiðarunum í Suðurafrika, Nelson Mandela og Mangosuthu Butelezi. Hetta verður mett sum eitt týðandi stig á leiðini at geva teimum ørtu javnbjóðis rættindi við tey hvítu. Men ein høvuðsorsøkin til fundin er at steðga teimum drápligu samanbrestunum millum viðhaldsfólk hjá ANC og Incatha-rørsluni. Mandela stendur á odda fyri ANC og Butelezi fyri Incatha.

Báðir hesir felagsskapirnir stríðast móti Apartheidskipanini, men eru teir ikki samdir um, hvussu henda skipan best kann avtakast. Stríð millum hesar svörtu felagsskapir hevur síðani 1987 kostað meira enn 500 svørtum livið.

Hvíti stjórnarleiðarin, F.W. de Klerk, hevur gjørt teimum svörtu púra greitt, at tað verða ikki framdar broytingar í stýrisslagnum í Suðurafrika fyrr enn teir svörtu felagsskapirnir binda frið sínámillum.

Hóast hesir báðir

svörtu felagsskapirnir standa langt frá hvørjum øðrum, so eru eygleiðarar rættiliga bjartskygdir um henda fyrsta fundin millum leiðararnar báðar. Hetta er ein søguligur fundur og vóna menn, at okkurt ítøkiligt kemur burtur úr — og at gamalt agg verður lagt til síðis, meðan samráðingarnar eru.

Fundurin millum teir báðar svörtu leiðararnar er bert fáar dagar áðrenn stjórnin hjá de Klerk fer at leggja ein týðningarmiklan lógarpakka fyri tingið. Talan er um at avtaka fleiri av teimum illa umtóktu apartheidlógunum. Men fyri at hesar lógir skulu hava nakran livandi møguleika, so er neyðugt at tær báðar stóru svörtu rørslurnar visa, at tær eru sinnaðar at samarbeiða.

Um fundurin millum Mandela og Butelezi miseydnast, so bera mong ótta fyri at stríðið millum tey svörtu fer at kykna upp aftur av nýggjum. Og hetta er tað ringasta, sum kann henda. Men nakað, sum ikki so fá hvít siggja

fram til. Talan er um tey mongu hvítu, sum als ikki vilja taka undir við broytingum í Suðurafrika, sum geva teimum svörtu fleiri rættindi.

Orsøkirnar til ósemjuna millum hesar báðar rørslur eru fleiri. Tær eru lutvist politiskar, men botna eisini í tí, at her er talan um ymsar ættarbólkar.

Incatha-rørslan verður mett at vera meira konservativ enn ANC, sum byggir sin politikk á sosialistiska ideologi. Hóast ættarbólkar eru ymskir, so hevur ANC fleiri ferðir gjørt greitt, at tað fegið vil lata øðrum ættarbólkom part av valdinum eisini.

Men bara tað at hesir báðir leiðararnir í heila tikið kunnu mótast, verður av mongum mett sum eitt sera stórt framstig fyri søkini hjá øllum svörtum, sum fyrst og fremst snýr seg um at fáa fleiri rættindi og avtøku av hataðu apartheidlógunum.

Síðani 1987 hava meira enn 5000 fólk mist livið í samanbrestum millum teir svörtu ættarbólkar. Tað er m.a. hesum bardögum, sum Mandela og Butelezi vilja hava ein enda á

Vinstra nú størri enn konservativu

Borgarlígu í minniluta, um val hevði verið nú

Vinstra flokkurin í Danmark undir leiðslu av Uffe Ellemann-Jensen, heldur fram á sigursgongd síni. Flokkurin fær støðugt størri undirtøku millum donsku veljararnar og er nú størri enn konservativi flokkurin hjá Schlüter. Ein veljarakanning, um Vilstrup-stovnurin hevur gjørt og verður kunngjörd í Politiken, visir, at Vinstra hevði fingið 18,8% av atkvøðunum, um val hevði verið nú. Hetta er ein framgongd uppá 3% í mun til síðsta val, tá flokkurin eisini hevði stóra framgongd.

Javnaðarflokkurin er framvegis nógv tann størsti flokkurin við 39,5%. Hetta er ein fram-

gongd uppá 2% síðani valið.

Hevði val verið nú, so hevði verið reytt fleirtal í Danmark. Javnaðarflokkurin og SF høvdu fingið meira enn helvtina av atkvøðunum og høvdu kunnað skipað stjórn einsamallir.

